

Гэтыя заметкі — вынік шматлікіх сустрэч, назіранняў і ўласнага вопыту. Калі думкі мае пакажуцца спрэчнымі, буду толькі ўдзячная апанентам: у спрэчках жа нараджаецца ісціна!

Такім чынам, таварыш першакурснік, табе ўжо не трэба гдумачыць, што азначае слова «бульба» ў студэнцкім лексіконе; ты ўжо набыў не адну ручку і не адзін дзесятак стрыжняў, накупляў мноства агульных сшыткаў, у кожным акуратненька — 6 клетчак, і не болей — чырвоным алоўкам адліней ад вокладкі да вокладкі палі. Прафесары прачыталі першыя лекцыі, і ты ўжо засвоіў, што табе неабходна «забыць усё тое, чаму вучылі ў школе»...

Карацей, ты ўдыхнуў кавалачак нашага студэнцкага жыцця. Але не спяшайся рабіць вывады! Ты ўсяго толькі першакурснік. Ты прыходзіш пакуль за паўгадзіны да пачатку заняткаў, спяшаешся «забіць» першыя рады, далей ад «камчаткі». І замілавана глядзіш на старшакурснікаў, гатовы слухаць кожнае іх слова з гэткай жа стараннасцю, як і прафесарскае... Але ты яшчэ даведасяешся, што такое «хвасты». Табе яшчэ трэба будзе...

Прабач, першакурснік, за крыху іранічны тон; я стараюся перадаць інтанацыю умудронага вопыта студэнта. Ён ставіцца да цябе пажаліва-разумеючы: маўляў, усе мы такімі былі, і лічыць ледзь не сваім абавязкам павучаць цябе. Але калі зусім сур'ёзна.

на 1-м курсе, ім бы зноў прагражала небяспека гэтага няведання.

Так, цяпер я б вучылася інакш, з веданнем таго, ЯК і ШТО трэба рабіць. А тады... Свой першы залік па старажытнай рускай літаратуры здала толькі з другога задо-

не вучу), а наступнай жа рапнай пайшла ў чытальню і літаральна акунула ў падручнікі.

Другі залік я здала... з трацяга разу.

Каб не страціць давер чытача, скажу, што за чатыры гады вучобы ў маёй залікоўцы толь-

ны спосаб навучыць чалавека плаваць — штурхануць яго ў ваду, туды, дзе глыбей. Дык можа і з першакурснікам так: хай сам шукае «оптымальны варыянт» вучобы.

Так яно, вядома, так, але... Па-першае, чалавеку, які не умее плаваць, ужо растлумачылі, што і як. Па-другое, той, хто штурхае яго ў ваду, дапамагае, калі навічок не выплыне. У першакурсніка такой «страхоўкі» няма: калі ў першую сесію знайшоў гэты самы «оптымальны варыянт» — добра, ну а не знайшоў — знікне ўсякая цікавасць да вучобы. Памятаеце прыказку: бесталковае старанне горш за ляжанне?

А ці не лепш было б першыя лекцыі прысвячаць менавіта навучы вучыцца? Хай псіхалагі раскажуць учарашнім школьнікам, як больш рацыянальна карыстацца часам, рыхтавацца да залікаў і экзаменаў. Хай выкладчыкі раскажуць, як выдзяляць у лекцыях галоўнае і другараднае, навучаць рабіць паўнацэнныя канспекты лекцый і працаваць над першакрыніцамі. Студэнты-старакурснікі хай навучаць малодшых сяброў рабіць скарачэнні і заметкі на палях, якія дапамогуць потым хутка знайсці неабходную інфармацыю...

Толькі тады старанні першакурснікаў не акажуцца бесталковымі, а вучоба будзе для іх радасцю.

Т. ПАДАЛЯК,
студэнтка 5-га курсу
факультэта журналістыкі.

ПАЛЕМІЧНЫЯ НАТАТКІ СТУДЭНТА СА СТАЖАМ

НАВУЧЫЦЬ ВУЧЫЦЦА

наперадзе ў цябе яшчэ самае галоўнае — табе грэба будзе навучыцца вучыцца ў ВНУ.

...Упершыню ў рангу пяцікурснікаў мы з сябрамі прыйшлі на ўрачысты сход павіншаваць цябе з паступленнем. Мы са спачуваннем паглядалі на чыстую залікоўку і ўсміхаліся пайўнасці тваіх уяўленняў аб студэнцкім жыцці. І ўсё ж...

— Хацелася б быць на іх месцы, — шчыра сказала аднакурснікам, але пачула:
— Не, толькі не гэта...

Потым, як высветлілася, і мае жаданне ўсё паўтарыць спачатку, і іх нежаданне гэтага мелі пад сабою адзін выток: я ведаю ўжо, як трэба вучыцца, таму пазбегла б памылак і няўдач першых крокаў. Мае ж сябры баяліся, што, калі б і апынуліся яны

ду. На 1-м курсе першую сесію вучаць усе студэнты без выключэння. Але — сенсацыя! — залік атрымала ўсяго шэсць чалавек з групы. Я амаль з жахам глядзела, як выкладчыца ўсіх, хто адказаў да мяне, адпраўляла вучыць. Нарэшце, мая чарга. Дзве ночы не спала: усё вучыла, давучвала, паўтарала, канспектавала. І вынік — нічога не магу скеміць: адчуваю, што прапанаваныя пытанні ведаю, але адказаць на іх не магу — дрэнна слухаецца язык.

— Ідзіце паспіце, — спачувальна сказала выкладчыца, — і болей ніколі не вучыце ноччу.

Пасля першай запоўненай у залікоўцы графы вырашыла зрабіць усё магчымае, каб не паўтарыць сумны вопыт першага заліку. Ноччу больш не вучыла (і ніколі з таго часу

кі 4 «чацвёркі» (астатнія адзнакі — «выдатна»), Гавару гэта яшчэ і таму, каб мяне зразумелі: прапанаваныя заметкі — не скарга лайдака-«двоечніка» на жыццё-быццё, а спроба даць магчымае ўбачыць студэнцкае жыццё з пункту гледжання студэнта.

...Такім чынам, да другога заліку я рыхтавалася сур'ёзна, усё здаецца, ведала, усё вывучыла. Але аказалася, што вывучыла не тое і не так: цвёрда ведала другараднае і «па вярхах» — галоўнае. Таму разгубілася, не змагла сабрацца і дайсці да асабістых вывадаў, прасцей кажучы, дадумаць.

Чаму з такой стараннасцю ўспамінаю свае першакурсныя «пакуты»? Можна, сапраўды, так і павінна быць: самы леп-

ПЕРАБУДОВА ВНУ:

РАСКЛАД НА

выпуску, якія там ёсць, не спраўляюцца з сучасным сістэмным забеспячэннем. ВЦ БДУ яўна перагружаны. Акрамя таго, праяўленае заняткаў у дысплейным класе са стандартным тэрмінальным абсталяваннем (а не ў класе АТНС) дазваляе наблізіць заняткі «да жыцця».

У праблемы ўзнікаюць праблемы новыя. З-за адсутнасці дастатковай колькасці сучаснай тэхнікі значная частка намаганняў студэнтаў і выкладчыкаў ідзе на засваенне чыста тэхнічных прыёмаў з рознымі тыпамі ЭВМ: ад мікраЭВМ да розных аперацыйных сістэм. І радыёфізікі замест авалодання метадамі рашэння радыёфізічных задач на ЭВМ ходзяць ад адной машыны да другой, вучаючы дзесяткі ЭВМ — словам, марна губляюць час. А што, здавалася б, прасцей: толькі выбраць базавыя сродкі вылічальнай тэхнікі, хаця б для агульных курсаў. Тады намаганні студэнтаў будуць карыснымі. Так яны змо-

гуць авалодаць сучаснымі вылічальнымі метадамі, пэўнымі навыкамі, правільным стылем праграмавання, і ў іх нават з'явіцца тое, што мы сёння называем «кам'ютэрным мысленнем».

Праблем шмат. Але ці патрэб-

на хавацца ад іх? Людзі неаб'яквыя, безумоўна, будуць шукаць выйсце, рашэнні. Іменна так і робіцца на факультэце радыёфізікі і электронікі. Прыклад у гэтым паказваюць члены факультэцкага савета па выкарыстанню вылічальнай тэхнікі.

НЕ, КІНААРТЫСТАМ Юра не стаў. Але тая любоў да дакладных навук, якой і адрозніваўся яго герой Вова Авецкін у фільме «Расклад на пасляўтра», засталася, а з гадамі яшчэ і ўмацавалася.

Пасля заканчэння школы Юра паступіў на факультэт радыёфізікі і электронікі ўніверсітэта. Два гады назад, атрымаўшы дыплом з адзнакай, застаўся працаваць на кафедры радыёфізікі.

Малады спецыяліст вачыма былога выпускніка — такі погляд у Юры сёння на падрыхтоўку радыёфізікаў на факультэце. Ці адпавядае чалавек з дыпламам сучаснай вытворчасці? Ён проста... непісьменны! Парадокс пасля пяці гадоў навучання? Так, сённяшняму студэнту патрэбна быць і кам'ютэрна адукаваным. Няўменне валодаць вылічальнай тэхнікай інакш, як непісьменнасцю, не назавеш.

ПАСКОРАНАЕ развіццё краіны патрабуе інтэнсіфікацыі не толькі вытворчасці, але і разумовай працы вучоных, інжынераў. І дапамагчы ў гэтым могуць ЭВМ. Аб іх значэнні для радыёфізікаў гаварыць наўрад ці патрэбна, калі ўлічыць, як высока ацанілі іх філолагі, гісторыкі... І сапраўды, на факультэце радыёфізікі і электронікі марудзіць не сталі. Быў створаны савет па выкарыстанню вылічальнай тэх-

нікі ў вучэбным працэсе, падрыхтаваны індывідуальны план, у якім адно з галоўных месцаў адводзіцца кам'ютэрызаваным курсам. Яшчэ шмат цікавых задумак у гэтым напрамку ёсць на факультэце. Але як гэта выглядае на практыцы?

На факультэце няма вылічальнага цэнтра з сучаснай вылічальнай тэхнікай. ВЦ НДІ ПФП не можа забяспечыць правядзенне гэтых заняткаў. ЭВМ ранейшага

